Pocztową należytość uiszczono ryczałtem.
Почтову оплату заплачено гуртом.

РІК IV. Львів, 30. червня 1930. р. Ч. 12.

УКРАЇНСЬКИЙ ЕМІҐРАНТ

Орґан Товариства Опіки над Українськими Еміґрантами у Львові

ВИХОДИТЬ ДВІЧІ В МІСЯЦЬ.

Редакція і Адм.: Львів, Городецька 95, І. поверх. — Чекове конто П. К. О. 153.315. Телефон 37-14.

Річна передплата на рік 1930: В краю — річно 8 зол., піврічно 4 зол., чвертьрічно 2 зол. в Америці і Канаді — 1 дол. в Бразилії — 2·50 мільрайси; в Арґентині — 3·50 песа; у Франції — 15 франків; в Німеччині — 4 марки. **Один прим. 35 с**

Канадійські обмеження.

Обмеження іміґрації до Канади не тільки не припинюються, але навпаки продовжуються далі. Канадійський уряд при помочі нових розпорядків цілком свідомо стремить до цього, щоби приплив нових іміґрантів із Середущої Европи унеможливити.

Не можуть тут грати ролі побоювання про перенаселення Канади. Простір рівний чи не цілій Европі, з десяти міліонами населення, дуже далекий від таких можливостей. Канада це край будуччини, це край, в якому величезні простори землі лежать ще недіткнені ногою людини, який криє в своїй глибині невичерпані багатства. Тому смішним був би арґумент про перенаселення.

Істотною причиною побоювань і обмежень канадійського уряду є що іншого, а саме запевнення анґльо - саській расі супремації, інакше верховодства над іншими расами, головно над славянською расою.

Обмеження канадійського уряду кривдять цілком неслушно українських іміґрантів. Кривдять до тієї степені, що не позваляють навіть їхати родині до родини.

Таке поступовання канадійського уряду мусить викликати негодування серед багатотисячної української іміґрації в Канаді, як і загалом української суспільности. Українська еміґрація памятає ще добре ті часи, як наші переселенці осідали на канадійській прерії, котра була диким пустарем, мешкали в нужденних колибах, з голоду примирали заки покорчували ліси, зорали степ, побудували дороги, загалом внесли промінь цивілізації на канадійські безлюддя. Що сьогодні Канада розбудована країна, що її в ріжні сторони перетинають залізничі шляхи й биті шляхи, що по найдальших безлюддях красуються фарми і хутори, містечка й міста, це заслуга також українських переселенців, праці їх рук.

Цього мабуть не хоче памятати канадійський уряд і тепер вже наготове бажав би спроваджувати анґлійців. Тепер вже еміґранти зі Середущої Европи для нього підрядна сорта, небажані гості.

Таким поступованням, таким ставленням справи канадійський уряд лише зражує собі майже пів-

міліонову масу української іміґрації в Канаді, котра має повне право домагатися справедливішої оцінки своїх заслуг для розвитку канадійської держави.

Треба вірити, що нові домініяльні вибори в Канаді, які небаром відбудуться допустять до голосу людей, які руководитися будуть не якимись расозими упередженнями, лише добром країни. А добро це Канада осягне, коли в свої межі допускатиме людей праці, якими без сумніву є українські еміґранти.

Виїзд до Канади.

ВАЖНЕ ДЛЯ ДІВЧАТ, КОТРІ ЇДУТЬ ДО КАНАДИ.

В останніх часах дуже богато дівчат не дістало в Ґданську канадійської візи на вїзд до Канади по причині лікарського ствердження, що вони вже родили дітий, а на запит канадійських урядовців, до цього факту самі не хотіли признатися. Врешті деякі призналися, але не могли доказати, що з тими дітьми сталося, чи вони повмирали, чи жиють.

Канадійський інспектор відмовив їм удїлити візу на вїзд до Канади не за сам факт, що вони родили дітий, тільки за те, що вони впроваджували його в блуд, складаючи невірні зізнання. Через це багато дівчат наразилося на непотрібні втрати та втратило можність виїхати до Канади.

Тому кожна дівчина, котра задумує виїхати до Канади, а родила вже діти, повинна тямити про це, що про цей факт повинна повідомити вже лікаря того корабельного товариства, яке має для неї подорожні документи, щоби товариство заздалегідь могло порозумітися з канадійським інспектором в її справі. З досвіду знаємо, що канадійські власти не роблять перепон у виїзді до Канади таким дівчатам, оскільки вони предложать їм або метрику їх дитини, або посвідчення їх родичів, чи свояків, що вони тою дитиною заопікувалися та запевнюють для неї утримання. Посвідчення таке повинна потвердити громада або парохіяльний уряд.

Інтервенції в таких справах можна полагоджувати також і за посередництвом нашого Товариства Опіки над Українськими Еміґрантами.

Жінки, які їдуть до Канади до своїх наречених, з тим, щоби вийти за них замуж, а не мають скінчених 21 літ, мусять мати письменне позволення від своїх родичів, зглядно опікунів, що вони погоджуються на їх подружжа з тою особою, котра їм прислала з Канади перміт на вїзд до Канади. Без такого позволення канадійські інспектори в пристанях не будуть могли від тепер видавати візи на вїзд до Канади.

ПРОДОВЖЕННЯ ВАЖНОСТИ НОМІНАЦІЙ.

Як ми вже доносили, канадійські іміґраційні власти уневажнили всі досі видані афідавіти, виставлені не тільки для жінок і дітей вище 18 літ, які мали виїхати до своїх чоловіків, зглядно своїх родичів, але також і афідавіти вислані для сестер, які мали виїхати до Канади на службу до своїх рідних братів або сестер.

Тепер одержали ми відомість, що канадійські власти наслідком інтервенції деяких чинників дали виїмково свою згоду на виїзд до Канади на афідавіти таким жінкам з дітьми вище 18 літ та служницям, яких номінації (афідавіти) вже потвердили канадійські власти, то є, котрі дістали від Канадійських Реестраційних Офіцирів „Сіенару" та „Сіпіяру" повідомлення, що вони мають для них афідавіти на вїзд до Канади. Всі вище згадані мусять мати останні листи від свояків.

Зазначуємо одначе, що цей дозвіл виданий тільки на дуже короткий час так, що всі повинні у своїм власнім інтересі якнайскорше виїхати. Точного часу, доки можна виїхати на афідавіти, досі канадійські власти не подали.

РОДИНИ.

Родини, які мають тимчасові цертифікати від Представників Канадійських Державних Залізниць („Сіенару"), та від Канадійського Тихоокеанського Залізничого Товариства („Сіпіяру") як доказ, що їх принято до контингенту рільничих родин, які мають охоту поселитися в Канаді а мають на показ тільки 250 долярів, мусять виїхати з Польщі вже в перших днях липня, так, щоби заїхали до Вінніпегу перед 1-шим серпня ц. р. По тім речинці родини ці вже не дістануть канадійських віз, хіба, щоби мали вони на показ найменше 500 долярів.

Родини, котрі мають на показ 500 або й більше долярів, можуть виїхати до Канади найпізніше з початком серпня так, щоби заїхати до Вінніпегу перед 1-шим вересня.

За те такі родини, котрі мають на показ найменше 1000 долярів, можуть їхати до Канади і пізніше, але до Вінніпегу не можуть вони приїхати пізніше, як перед 1-шим листопада 1930. року.

Родини, котрі їдуть до Канади на прислані для них афідавіти, мусять виїхати з краю найпізніше з початком вересня, бо в їх афідавітах зазначено, що найпізніше повинні прибути до Вінніпегу до кінця вересня.

При тій нагоді пригадуємо, що тепер вже Державні Уряди Посередництва Праці не дають позволень на виїзд до Канади таким родинам, котрі хотіли би виїхати без афідавітів.

Пос. Лучкович в обороні канадійських українців.

В пятницю, 30. травня ц. р. виголосив посол Михайло Лучкович в домініяльному парляменті Канади в Оттаві, Онтеріо, замітну промову в обороні канадійських українців, а зокрема своїх земляків українців, з міста, де він проживає, Вегревилл, Альберта, і з цілої провінції Альберти.

Посол Лучкович зачав свою промову пригадкою, що протестантський епископ Льойд щойно недавно сказав, що нові емігранти мають нахил до злочинности. Щоби це провірити, посол Лучкович роздобув статистику канадійських тюрем після стану з кінцем березня, 1929. Виявилось, що тоді було тюремних вязнів у цілій Канаді 2,769.

Вони родилися в таких краях:

Канада	1,747
Англія	362
Америка	223
Росія	75
Італія	66
Австро - Угорщина	78
Китай	62
Румунія	16
Інші краї	140

Це показує як мало злочинців спосеред нових імігрантів.

Далі посол Лучкович прочитав лист від доглядачки хорих Еви Ясінчук, котра прислала вирізку з журнала „Нюз оф ди Ворлд", з Англії. Там якийсь кореспондент з Канади пише про страшну небезпеку, яка нібито грозить Західній Канаді від громадян чужинецького походження та нових імігрантів. Той кореспондент страшить англійських читачів, що чужинці принесли до Альберти, а зокрема до міста Вегревилл, розпусту, пиятику, розбишацтво, загалом страшну беззаконність. Поліція, каже він, не може собі дати ради з тим усім лихом, а вже найбільше з галицькими конокрадами.

Інші посли зачудувались як почули зміст цеї статті з англійського часопису, а посол Лучкович далі їм вияснив, яка це безсоромна брехня і напасть.

Він прочитав їм статтю з дневника „Едмонтон Джернел" (з Едмонтон, Альберта), в якій сказано:

„Урядовці поліції провінційної і домініяльної заявляють, що навіть не варта відповідати на ту смішну неправду.

„Посадник Голден з Вегревилл відповів телефонічно, що він радий би допасти у свої руки того кореспондента. Він додав, що кожний громадянин в Альберті знає, що місто Вегревилл таке спокійне і послушне законам як якенебудь місто в Канаді, та що округ Вегревилл переважно заселений українцями, а як хто знає ліпших громадян в Канаді від українців, то він радий би таких стрінути.

„Комісар поліції провінції Альберти, Браєн, счудувався коли почув про допис в англійському журналі і зазначив, що прилична газета такого допису не помістила би.

„Урядовці домініяльні поліції сердечно сміялися з видуманої стародавньої історії про конокрадів.

„Загалом та історія для всіх, що знають Вегревилл та інші міста виглядає занадто гумористично, аби заслугувала на що інше кромі глумливого сміху. Ми тільки згадуємо про неї як про найгірший приклад до чого можуть дійти дописувачі, котрі не знають справи, а тільки хочуть заробити, а також і редактори, котрі містять такі дописи, хоч наперед не провірять їх правдивости".

Прочитавши ту статтю з едмонтонського дневника, посол Лучкович сказав, що до ширення такого брехливого пустомельства причиняються ріжні високі достойники, котрі з безосновної ворожнечі голосять до нових громадян ненависть.

Посол Лучкович закінчив свою промову закликом до взаїмної любови замісць ненависти.

Ця вміла оборона неслушно нападених канадійських українців заслугує на признання. Таких вмілих промов посол Лучкович виголосив у канадійському парляменті вже богато. А це повинно показати нашим землякам в Канаді що добре мати своїх представників у парляменті Канади і соймах провінцій того славного молодого краю. А особливо добрих і талановатих послів таких, як п. Михайло Лучкович.

Про горожанство в Канаді.

Кожний переселенець, який прибуває до Канади в тому намірі, щоби там на постійне осісти, зовсім природно старається про це, щоби якнайскорше стати британським громадянином. Іншими словами, він старається про натуралізацію.

Є це дуже важне, бо щойно натуралізований переселенець набуває всі права, які мають британські громади. Значить, може старатися він сам, чи його діти, дістати посаду в канадійських урядах, може голосувати при виборах до всіх виборних тіл, може врешті бути й сам вибраний.

Натуралізованим може бути мущина, котрий скінчив двайцять перший рік життя. Те саме право одержують неподружені жінки й вдови, коли є в віці понад 21 літ. Діти, понище двайцять один років, можуть бути включені в горожанські папери своїх батьків, чи матерей, якщо в часі натуралізації вони живуть із своїми родичами.

Еміґрант, який має намір одержати громадянські папери, повинен удатися до відносного уряду в тій місцевости, де він живе й доказати:

1. Що він жив щонайменше пять з останніх вісьми років, в якійнебудь з доміній Великої Британії, а цілий рік перед внесенням подання в Канаді.

2. Що достаточно знає англійську або французьку мову і є доброго характеру.

3. Що думає постійно жити в Канаді.

Справу признання горожанських прав вирішує суд, а затверджує державний секретар в Отаві.

Громадянські папери можуть бути уневажнені ізза певних, законом означених причин, наприклад, наслідком довшого перебування поза межами Британійської держави.

Щоби мати право голосувати в доміняльних, провінціональних або муніципальних виборах, кожна особа мусить бути канадійським громадянином, мусить мати щонайменше двайцятьодин літ, перебувати принаймні один рік перед виборами в даній провінції, та коло три місяці в дістрікті, або муніципалі. Назвище такої особи мусить бути вміщене в списку голосуючих.

В більшости провінцій Канади також жінки мають право голосовання. Вони голосують під такими самими умовами, що й чоловіки.

Горожанство грає також ролю при набуванні державної землі, або так званих гомстедів. Таку землю засадничо має право дістати лише канадійський громадянин. Але що новоприбуваючий еміґрант не може відразу стати громадянином, то уряд дає йому землю, коли він зложить заяву, що в приписаному речинці вибере натуралізаційні папери.

Українці в школах Канади.

Щодо числа населення то українці стоять на другому місці в Західній Канаді, в провінціях Манітоба, Саскачеван і Альберта. Але щодо участи дітий в школах то стоять на дальшому місці. В народніх школах, які є загальні, то само собою вони стоять на другому місці. В середніх школах (гай скулс) то вже стоять гірше, а найгірше щодо університетів.

Наприклад в Манітобському університеті у Вінніпеґу стоять українці аж на пятому місці щодо свого числа. Таксамо імовірно і в Альбертійському університеті в Едмонтоні. Головною причиною є те, що українці там переважно фармери, а до середніх шкіл треба посилати до міст. А бідніші або не мають на це гроший або не хочуть відривати робітної помочі від ґаздівства. Але ще й не всі заможніші посилають своїх дітий до середніх і вищих шкіл. Ще і з них, на жаль, багато вдоволяється тим, що діти покінчать народню (публичну) школу.

Одначе поминаючи ті недомагання, треба признати що і кількасот молодих українців та українок що вчиться тепер щороку у вищих школах Канади, це також гарний і цінний добуток. Тим цінніший, що вони переважно остаються свідомими українцями і вчаться теж української мови, письменства, історії. Мають свої українські установи і хочуть остатися не тільки добрими Канадійцями, але й добрими нащадками українських батьків.

О. КИСІЛЕВСЬКА.

По Канаді.

(Із спогадів з подорожі за океан.)

Їдемо потягом добу - дві, не пересідаючи, ніде довго не задержуємося, а хочби й задержалися, то що з того? Стація десь серед непроходимого пралісу, не бачиться в ньому навіть сліду життя. Поява домашньої тварини, це сензація, а поява дитини — ні, у цій дорозі відвічними пустарями я її не бачила, хоч без неї світ, як без квіток сумний. Людина наче губиться в такому пустарі.

Якже виглядає така їзда під оглядом вигоди? Де і що їсти, пити, де спати ?

Під цим оглядом нема хіба більшої вигоди, як бачила я на канадійських залізницях. Вагони великі, довгі, як наші два - три разом, крім цього високі, вигідні, з мягкими, плюшем критими сидженнями. Щоправда, сидження короткі, всего на дві особи, так що не можна на них витягнутися, щоби продріматися. На те, за розмірно невеликою доплатою, дістанете своє місце в спальному вагоні. Мурин, слуга, постелить, поспускає запависи, вичистить обув, одяг, перенесе клунки, яких зрештою не потребуєте носити зі собою, бо ваш баґаж, навіть доволі великий, перевозять зовсім даром.

Вагони, хоч як вони довгі й великі, не мають, як у нас це буває, переділок. Всі бачать себе від одного кінця до другого. Спочатку це трохи бентежить, але скоро привикаєте до цього. У вагоні повна свобода. Обертаєте рухому спинку переднього сидження, кладете вигідно ноги, розкладаєте книжки, ґазети, їду, машинку до писання, уладжуєтеся на столику, який собі берете — зовсім як вдома.

Може не маєте що читати? Раз - у - раз переходить продавець ґазет і прегарних, богато ілюстрованих журналів і дає вам до читання за маленькі гроші, що самі захочете. Продавець ріжних лакомин, овочів, цукрів, кексів, канапок, що хвилини переходить попри вас і запрошує щонебудь купити. Дехто з них здобувається навіть на такий спосіб, що спершу дає вам даром цукорок, тісточко, пробку знаменитих смажених орішків, чи чого іншого. За якийсь час приходить другий раз, питає чи смакувало і чи не схочете більше купити. Як ні, то ні — ніхто не накидається.

Обід, вечеру, сніданок можете замовити собі в ресторані. Принесуть, розложать стіл, подадуть. Та може це прийдеться за дорого? Тоді, коли ви практична людина, то виймаєте своє горнятко, чайничок, риночку і ідете куховарити до кухні, яка є в кожному вагоні. Там можете собі все зварити.

Залізниця їде пралісом, далі безконечними пре-

Слід і те зазначити, що українські студенти вищих шкіл в Канаді вчаться дійсно практичних наук. Бо кромі права і фільософії вчаться на виділах лікарському, інжинірства, промислу і торговлі, хліборобства. Вчаться також і українські дівчата.

Це виростає нове українське покоління, яке небавком візьме провід над великою українською громадою в Канаді.

—o—

Парагвай.

Південно - американська республика Параґвай граничить на півдні з Арґентиною, на сході і півночі з Бразилією, а на заході з Болівією. Простягається вона між ріками Параною і Параґваєм на просторі 445.000 квадратових кільометрів. Цей простір більший від Польщі, але мешкає на ньому лише мільйон душ, в тому яких сто тисяч чужинців, німців, італійців, еспанців і інших. В останньому часі почали в більшому числі приїздити на поселення до Параґваю менонїти, відома релігійна секта.

Параґвай, це підрівникова країна. Зачисляють її до урожайних країн, зокрема її південну частину, через котру перепливає багато річок і потоків. Є це рівнина, мало горбковата, котру в старині називали „раєм на землі". Ще в 16. столітті заложили тут свої кольонії Єзуїти, звідки ширили віру Христову в Південній Америці, занимаючися також господаркою. Як памятка по Єзуїтах лишилися назви міст, як столиця краю Асунціон — Вознесення, Єзус, Ля Круз і інші.

Клімат в Параґваю, головно в його південній частині є через то здоровий, що є сухий і чистий. Еміграційних недуг, головно пропасниці, там зовсім нема. Пересічна температура в році виносить до 25 степенів понад нулю. Водні опади правильні. Зима в Параґваю легка і рідко температура паде понище нулі.

Земля по долинах чорна і надається під управу рижу, по горбах червонава і вкрита густою травою. Лісів піддостатком.

Головним продуктом Параґваю є параґвайський чай „герба мате", котрий тут краще удається аніж в Бразилії або Арґентині. Другий продукт, це риж. Удається він найкраще по долах, над берегами потоків і рік. Один гектар поля дає пересічно три тисячі кільограмів рижу.

Дальшими продуктами є тютюн, цукрова трощя, лен, кукурудза, бульба - мандіока, помідори і ріжна городовина, як горох, фасоля, цибуля, сочевиця, огірки, мельони, а з овочів помаранчі, банани, цитрини, виноград, ананаси і інші.

Користи приносить також годівля худоби, безрог і дробу.

Землі в Параґваю не можна дістати даром. Треба за неї платити. Ціна залежить від того чи хто її купує за ґотівку, чи на сплати. Коли за ґотівку, то за один гектар мусить платити на наші гроші 144 зол., коли на сплати то навіть 180 зол. за гектар.

Переселенець з родиною звичайно купує 25 гектарів землі, але є випадки, що купують і 50 а навіть 100 гектарів.

Вибираючися на поселення до Параґваю переселенець мусить мати відповідний капітал, так, щоби по заплаченні подорожі лишилося еміґрантові троха грошей на вибудовання провізоричного дому, на перші роботи при корчунку лісів, на огорожу поля та на прожиток. А врешті, що найважніше, на заплачення першої рати, чи цілої суми за ґрунт. Коли переселенець платить цілу належитість, то відразу стає власником, коли лише частину, то щойно по заплаченні половини вартости одного гектара.

Чи варта їхати до Параґваю?

Без надуми, без приготовання нікому не радимо. Параґвай це не є Канада, де і клімат такий як і у нас, де багато наших переселенців і де спосіб господарки подібний до нашої. Параґвай це цілком інша країна. Не удається там наше збіжжа, не родить наша городовина. В Параґваю треба спершу вчитися тамошньої господарки, нераз добре набідуватися, заки переселенець і його родина привикне до тамошнього способу життя і дійде до добробуту.

ріями, там знову гори, скелі, води. Бажаєте це все краще бачити. Тоді дещо доплачуєте і вам вільно перейти через усі вагони, на сам кінець потягу. Там є спеціяльно до цього збудований обсерваційний вагон, з масою вікон, з вигідними фотелями, з бюрками й приладами до писання та шафками, повними книжок і журналів. Є також радіо — закладаєте слухавки і слухаєте.

Але найприємніше на плятформі. Зіпретеся на барієру й впиватисямете до схочу цією новою, досі вам невідомою красою. Додаймо до цього, що служба, кондуктор і всі тут незвичайно чемні. Кожний бачить у вас приятеля, якому хоче якнайліпше прислужитися. Кондуктор порадить вам, від якої стації заплатити таксу за спальний вагон, щоби в ньому дешево побути. Так само порадить, коли доплатити за це, щоби з обсерваційного вагону побачити найкращі місцевости. Кондуктор розмовляє приязно з дітьми, що ніжками товчуться по оксамитних канапах, заохочує навіть ось, того хлопчика, що не на жарти змагається із своїм старшим товаришем.

Загалом в канадійських вагонах вскорі почуваєте себе як вдома, переходите з возу у віз і то без найменшої жури за ваші клунки, одяг і книжки. Можете їх залишити й на цілий день, вони вам певно не пропадуть, що найвище зложить вам їх гарно прислуга і повідомить, що все вже у вас у спальному вагоні під таким то числом.

Ось так подорожувала я канадійськими залізницями.

Німецькі переселенці в Парагваю сьогодні дуже навіть заможні. Але вони зуміли приноровитися до обставин, виплекали гарні яринні огороди і з того мають великі зиски.

Наш переселенець мігби ризикувати виїздом до Парагваю, коли має когось із знайомих або свояків у тім краю. Наосліп вибиратися нікому не радимо. А вже остерігаємо кождого перед намовами ріжних агентів. По пораду повинен еміґрант звертатися лише до нашого товариства.

—o—

Спроваджування родин до Арґентини.

Особа, що бажає спровадити з Польщі родину або свояків, повинна зложити в польському посольстві в Буенос Айрес подання, в якому належить зазначити точно теперішнє місце свого замешкання і кого спроваджується, посвоячення, імя, назвиско, місце замешкання осіб, що мають бути спроваджені з Польщі, та такі документи: 1) свій пашпорт; 2) свідоцтво моралі, яке має видати аргентинська поліція; 3) свідоцтво праці або промисловий патент з точним виказом місячних заробітків.

На основі повищих документів дістається карту завізвання для: а) жінки без дітей; б) для жінки з дорослими дітьми.

Крім цього до повище вимінених трьох документів треба долучити, щоби дістати карту завізвання для: в) родичів 4) свою метрику уродження або військову книжечку; г) жінки з малолітними дітьми 5) так зване: Персімо де Лібре Десембарко, яке видає Генеральна Дирекція Іміграції, Дарсена Норте, Буенос Айрес; ґ) рідної сестри або свояків і споріднених першого степеня понище 22 літ і братів понище 15 літ. 4) Свідоцтво з українського, польського або жидівського товариства, зареєстрованого в польському посольстві, що стверджує, що спроваджуючий є моральною особою і заслугує на довіря. 5) Письменне позволення жінки на приїзд свояків (бо лише одружені можуть старатися о карти завізвання). 6) Доказ, що спроваджуючий є жонатий: метрика вінчання, або книжечка військова, а також спільний пашпорт із жінкою. 7) Письменний дозвіл родичів або законних опікунів на виїзд до брата або свояка в Аргентині, потверджений громадою. 8) Пермісо де Лібре Десебарко, виданий Генеральною Дирекцією Іміграції, Дарсена Норте, Буенос Айрес. д) Рідної сестри або свояків і споріднених повище 22 літ: документи подані під ґ) за виїмком позволення від родичів і Пермісо де Лібре Десембарко. і) Нареченої 4) свідоцтво з українського, польського або жидівського товариства, зареєстрованого в польському посольстві в Буенос Айрес, яке ствердить, що спроваджуючий є моральною особою і заслугує на довіря. 5) Деклярацію, зложену в присутности двох свідків в „Юез де Паз“, що негайно по її прибутті до Аргентини, одружиться з нею.

Якщо наречена є малолітня то дозволу родичів на заключення подружжа із спроваджуючим, котре потвердить громадський уряд і залегалізує аргентинський консулят в Варшаві. Без тих документів дівчину затримають на кораблі і не позволять висісти. Крім цього треба Пермісо де Лібре Десембарко.

Для мущин карти завізвання є засадничо зайві. Видають їх на жадання, коли спроваджуючий заробляє понад 200 пезів місячно і предложить крім вимінених під 1—3) ще такі документи: деклярацію зложену в присутности двох свідків в „Юез де Паз“, що візьме спровадженого на своє удержання, запевнить йому побут і що спроваджений не буде тягарем для державних, суспільних і публичних інституцій.

Заввага: Особи, що заробляють менше як 200 пезів місячно беруть під увагу лише в виїмкових випадках.

Оплати: Консулярна оплата за карту завізвання виносить 13.50 пезів, більше оплата за пошту 60 цент. Ті, що спроваджують жінку або діти, дістають 50 відсотків знижки. Платять отже 6.75 пезів, поштова оплата 60 цент. — разом 7.75 пезів.

Ті, що заробляють менше як 200 пезів місячно є звільнені від консулярних оплат.

—o—

Військові дозволи на виїзд.

Щоби оминути непотрібні заходи дістати дозвіл на виїзд за границю від військової влади, звертаємо увагу на новий розпорядок, оголошений в „Дневнику державних законів“, ч. 31, з дня 31. квітня 1930. р.

На основі цього розпорядку мущини від 18 до 20 року життя, це є ті, що не ставали до бранки, не потребують дозволу з Д. О. К., як це досі було, лише видачі безплатного пашпорту. Такий пашпорт видає адміністраційна влада, тобто Староство, лише в виїмкових випадках.

Дозволу від військової влади потребують:

1. Мущини, яких признано здібними до військової служби (кат. А.) на поборовій комісії від часу їх признання здібними, до часу покликання їх до чинної військової служби.

2. Особи зачислені до надконтинґенту.

3. Рядовики, що одержали відпустку наслідком часової нездібности до служби, ствердженої лікарською комісією, як також рядовики на відпустці по думці арт. 72 відносного розпорядку.

4. Старшини резерви.

До подання на дозвіл виїхати за границю треба долучити оригінальний військовий документ, чи якийнебудь інший, що стверджує відношення проха-

ючого до військової служби, а також треба долучити доказ, який стверджує потребу виїхати за границю.

Всі інші категорії мущин не потребують дозволу від військової влади на одержання пашпорту.

——::——

Канада.

ВИБОРИ В КАНАДІ.

Домініяльні вибори до парляменту Канади відбудуться 28. липня.

Право голосовання має до 4,000.000 громадян і громадянок.

З українців до домініяльного парляменту покищо кандидує тільки один дотеперішній посол з Вергевилл, Альберта, Михайло Лучкович. Він кандидує з фармерської партії.

ВУГІЛЛЯ З УКРАЇНИ В КАНАДІ.

Дня 28. травня прибув до Монтреалу пароплав „Гіронспул" з вугіллям з Маріюполя, українського порту над Азівським морем. Він привіз 6,950 тон вугілля для одної фірми в Монтреалі.

Корабель „Лондондері" має перевезти це вугілля дальше до Кінґстону, Онт.

В дорозі до Канади є ще один російський вуглевий пароплав „Дарденія". Це вугілля призначене для Гемилтону.

Оба кораблі повезуть назад до чорноморських портів канадійське збіжжа.

СВЯТО ШАШКЕВИЧА В ВІННІПЕҐУ.

В неділю дня 8. червня ц. р. відбувся у Вініпеґу святочний концерт для вшановання памяти Маркіяна Шашкевича.

Концерт уладив Інститут „Просвіти".

——o——

Зєдинені Держави Америки.

БЕЗРОБІТТЯ.

Статистичні досліди, пороблені пенсилвенійським університетом вказують, що в цьому році є в Філядельфії на 40 відсотків більше безробітних, як було минулого року. Студенти університету обійшли при кінці квітня від хати до хати понад 36 тисяч родин, в яких було 72 тисячі дорослих працюючих осіб. Вони ствердили, що з того 8,377 осіб було без роботи, що становить 11.7 відсотків. Крім того 2,7 відсотка не працювало через недугу або з інших причин, так, що разом без праці було 14.4 відсотка. В квітні минулого року подібні досліди виказували 10.4 відсотка безробітних. Коли це відношення взяти за основу загального обрахунку безробіття, виходить, що в Філядельфії є приблизно 105 тисяч безробітних. В квітні 1929 року їх було 73 тисячі.

Пенсилвенійський університет каже, що безробіття в Філядельфії було в квітні цього року найгірше за ввесь час від 1922 року. З деяких фактів видно, що тепер почався незначний зворот до ліпшого та що найгірша кріза минула.

Тепер університет хоче прослідити причини безробіття за останні три роки. На кошти дослідів він має призначено 75 тисяч долярів.

ВИЇЗД ОСІБ, УРОДЖЕНИХ В ЗЄДИНЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Як вже ми подавали передше, американський консулят не принимає тепер особисто подань від осіб, що уроджені в Зєдинених Державах Америки і думають тепер виїхати туди. Усі особи, уроджені в Зєдинених Державах Америки реєструє консулят на окремій листі і мабуть щойно в половині липня, або на початку серпня ц. р. Консулят вишле до тих осіб завізвання в ціли особистої появи в американському консуляті.

Зголошення принимає консулят або особисто або листовно, причім в тому останньому випадку не треба конче висилати документів, що стверджують факт уродження в Америці, лише прохання, щоби зареєструвати їх на листі осіб, уроджених в Зєдинених Державах Америки.

БІБЛІОҐРАФІЯ.

ЕМІҐРАЦІЙНИЙ ПРОВІДНИК. Виданий заходами Міжсоюзної Ради Суспільних Орґанізацій Опіки над Еміґрантами. Львів 1930.

Написана під повищим наголовком книжка, це перший, практичний підручник в українській мові, на тему еміґрації і еміґраційних можливостей. Потрібна вона в першій мірі для тих, що рішилися кинути рідний край, щоби на чужині шукати кращої долі. В ній найдуть вони всі потрібні вказівки і законні вимоги в краю, як і вигляди заробітків на чужині.

У книжці маємо такі розділи: Вступне слово; Німеччина; Франція; Інші краї Европи; Еміґрація до заморських країв; Зєдинені Держави Америки; Канада; Арґентина; Бразилія; Уруґвай і Параґвай; Суспільна опіка над еміґрантами; Товариства опіки над еміґрантами у Львові.

Вже сам зміст наглядно показує, що книжка дуже потрібна для кожнього еміґранта.

Замовляти книжку треба в Товаристві Опіки над Українськими Еміґрантами у Львові, вул. Городецька ч. 95. Ціна книжки 50 сот. На поштову пересилку треба долучити 20 сот.

—oo—

ХРОНІКА.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ. Просимо всіх наших передплатників, на яких адреси висилаємо наш часопис, щоби вирівнювали залеглу передплату і прислали передплату на біжучий квартал.

ІНСПЕКЦІЯ ЕМІГРАЦІЙНИХ ТОВАРИСТВ. Дня 30. червня ц. р. гостив у Львові делегат Еміграційного Уряду, міністеріяльний радник М. Кокошкевич. При співучасти управителя Експозитури Еміграційного Уряду у Львові д-ра В. Вишинського перевів він інспекцію еміграційних товариств у Львові та оглянув докінчування будови Еміграційного Дому.

КОНСУЛЯРНИЙ ВИДІЛ В БУЕНОС АЙРЕС. Консулярний виділ польського посольства в Буенос Айрес міститься тепер при вул. Родріґез Пена 2010.

ВІДЗНАЧЕННЯ УКРАЇНЦЯ. Українець Степан Білінський, учитель з Манітоби, в Канаді, дістав посаду домініяльного інспектора збіжжа. Цю посаду одержав він на основі іспиту, до якого сіло 90 кандидатів, а здало лише 16, між ними і Білінський.

НАСЕЛЕННЯ НЮ - ЙОРКУ. Вислід перепису в Зєдинених Державах ще докладно невідомий. Появилися лише приватні обчислення. По тим обчисленням населення Ню - Йорку виносити має 6,395.063 осіб. В часі попереднього перепису в 1920 р. населення Ню - Йорку виносило 5,620.048 осіб, значить 775.015 осіб менше як тепер.

ПОЖЕЖА ЛІСІВ В КАНАДІ. В північно - західній частині Онтеріо в Канаді, головно коло Порт Артур і Сі Лукавт знялася сильна пожежа лісів. Багато лісів вже погоріло, а інші находяться під загрозою пожежі. Матеріяльні шкоди великі.

СПЕКА В АМЕРИЦІ. В цілих Зєдинених Державах Америки небувала спека. Головно дається вона відчувати в Ню - Йорку, де були вже смертні випадки.

ЗАГОВІР НА АРҐЕНТИНСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА. В Арґентині відкрито змову чотирьох осіб, які мали намір убити сучасного президента Арґентини.

ЗАГАДОЧНЕ ВБИВСТВО В ВІННІПЕҐУ. Дня 29. травня ц. р. згинув в траґічний спосіб у Вінніпеґу український переселенець Володимир Баран. Поліція досі не віднайшла виновника, ні не може пояснити самого вбивства. Барана найшли в куті хати, з простріленою головою. Куля походила з його власного револьверу, але самого револьверу не найшли.

ЩАСТЯ ФАРМЕРА. На фармерській оселі в стейті Місурі, один фармер справді чудом оминув смерти. Положився він спати коло вікна. В ночі зірвалась буря, грім ударив в дім фармера, стопив дротяну сітку в вікні, вдарив в ліжко,на якому спав фармер, спалив подушку під його головою і обтяв наче бритвою волосся на його голові. Фармер лежав годину непритомний. Коли прочуняся, почував себе добре і є цілком здоров.

РЕВОЛЮЦІЯ В БОЛІВІЇ. В американській респуб. Болівії вибухла революція, яку перевели військ. круги. Новий уряд складається з самих старшин. В часі боїв впало 3.000 осіб, в тому числі 500 студентів.

БІРЖА: Амер. доляр 8.88.50 — 8.89.00, канад. доляр 8.79.50 — 8.80.00, чеська кор 0.26.25—0 26.50, французький франк 0.34.80—0.35.00, швайц. франк 1.72.00—1.72.50, фунт штерлінґ 43.40—43.70, червінець 11.00—12.00, лея 0.05.00—0.05.50, шилінґи 125.50—126.00.

—oo—

Пошукують.

КАЛУШКА МАРІЯ, з Залозець, шукає чоловіка Калушку Петра, котрий в останньому часі перебував в Монтреалі ,в Канаді.

ЛЕСЬКІВ Евдокія, з Горбачів, шукає чоловіка Леськова Романа, що перебував у Канаді.

КУРДЕУШ Марія, з Передримихів Великих, п. Зіболки, шукає чоловіка Курдеуша Адама, що перебував останньо в Арґентині.

БОРУЦЬКА Ева, з Новоставець, шукає чоловіка Петровського Міке, ректе Боруцького, що останньо перебував у Вінніпеґу, в Канаді.

ГРИГОР Дмитро, з Камінки Великої, шукає зятя Дмитра, який виїхав до Франції.

Видає Т-во Опіки над Українськими Еміґрантами. — За редакцію відповідає Генрик Рогожинський.
З друкарні „Львівської Новочасної". Львів, вул. Пілсудского 21.